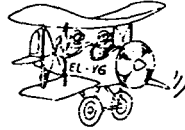

GENSCHE WOORDE EN UITDRUKKIJNGE
Deel XXII

**kaak, kaak,
nen twiedekker!**

**Gentse woorden
& Uitdrukkingen**

*Bijnen geschart...
en oetiekend deur*

Eddy Levis & Gill. Van Geert

**Al dadde schriemt
moede nie pisse**

Syn.: "Tsiept U goestijnge; tsiep moar vuurt": loat het moar krijssche, 't moe te min piessse; al da't schriemt en moe't nie piessse; hij (ze) tsiept (krijst, jankt, blet) zijn (heur) uuge uit zijne (heure) kop; hij es zijn uuge mee woarm woater an't wassche; de balke liggen uit". Bedoeld wordt: de schotbalcken van een sas.

Wordt tegen kleine kinderen gezegd als ze wenen. Al wat je nu schreit moet je straks niet plassen: schrei maar verder. Soms zei men ook: "Al die schriemt die goa noar d'helle, bij madam de snottebelle".

"Syn ooghen wasschen met lauwen watere." (1568) (<Fr.: A Chaudes larmes)

"k wilde dat ons Heere hem g'haelt haê in plaetse van mynen Thys; want mê zillender nog zoo dikwijls ons oogen mê louw water veure wasschen" (Vader Gys, I, 132; 1800).

Schrieme zonder troane gelijk de paster zijnen hoane

Syn.: "Janke (huile) zonder troane": zonder gevoel schreien; 't zijn krokodil-tranen.

Plaat 28.

De blomkes schriemen achter woater

Syn.: "Ze stoan zuu druug'of iet; ze stoan poerdruege": de bloemen hebben dringend water nodig.

Ge zult danse gelijk da kik schuifle

Syn.: "Hij moe danse gelijk da zijn vrêwe schuifelt": hij moet naar zijn vrouws pijpje dansen. Omgekeerd wordt van een vrouw die haar man in alles gehoorzaamt gezegd: "Z'es gelierd op ne schuifelijnk" (: een fluitje).

U gat schuifelt weere Fredje

Syn.: "Hij en hee gien zittend gat."

Wordt gezegd van iemand die een onweerstaanbare drang voelt om weg te gaan, die ongedurig wordt en op zijn stoel zit rond te draaien.

Ik zitte op ne schupstoel

Syn.: "Schipstoel, schupstok": In de onzekerheid verkeren omtrent het behoud van een baan of woning.

O.C.M.W. is de afkorting voor Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn, de vroegere Openbaren Onderstand.

Ziede dienen twiedekker boove die buume?

Een zinnetje dat typisch Gents klinkt voor niet-Gentenaars. Het laat horen hoe de "oo"-klank "uu" wordt. "Schone grote bomen", wordt bvb.: "schuune gruute buume".

Nog zo'n typisch gezegde is de titel van dit boek zelf: "Kaak, kaak, nen twiedekker!" Het toont aan dat de Gentse "ij" "aa" wordt in bepaalde gevallen zoals in lijk ("laak"), lijf ("laaf") en wijf ("waaf"). Om de leesbaarheid niet al te zeer te bemoeilijken hebben we deze klankverandering op de titel na in dit boek niet toegepast.

Ik zegge altijd: "die slaapt un doe gien kwoad"

Syn.: "Sloopen es gezond veur ne jonge hond": als excuus gebruikt door mensen die vaak en veel slapen.

Ik benne nen echte slaphanger

Syn.: "Ne mossel; ne lulleman; ter zit giene lul in; 't es een slapscheete; ne slapzak": iemand die krachteloos is, een lamlendig manspersoon, een flauw karakter.

Toegepast op een vrouw wordt dit "een lammelutte".

"Ne slaphanger" is ook de volkse naam voor een rolmops, omdat er geen graat meer in zit. Het wordt ook nog gezegd van iemand die impotent is of wiens viriliteit te wensen overlaat. Cfr.: "'t Slaphangersstroatse": naam ge-

geven aan de Prosper Claeysstraat omdat er zoveel oude mensen woonden. Zegt men: "'t Es al lank halverzesse bij hem", dan zinspeelt men op de grote wijzer die om half zes naar beneden wijst, wat eveneens op krachteloosheid, verminderde potentie of impotentie wijst.

't Zoe nog lukken uuk

Syn.: "Da moest er nog bijkome; da moest er nog an mankeere; da mankeerdege me nog; 't zoeme't wij nog ne kier nie zijn (dien da tege kome)": dat mankeerde er nog aan...
